AUREL LECCA şi ANDI LECCA

VÎNĂTORII DE CAPETE

16

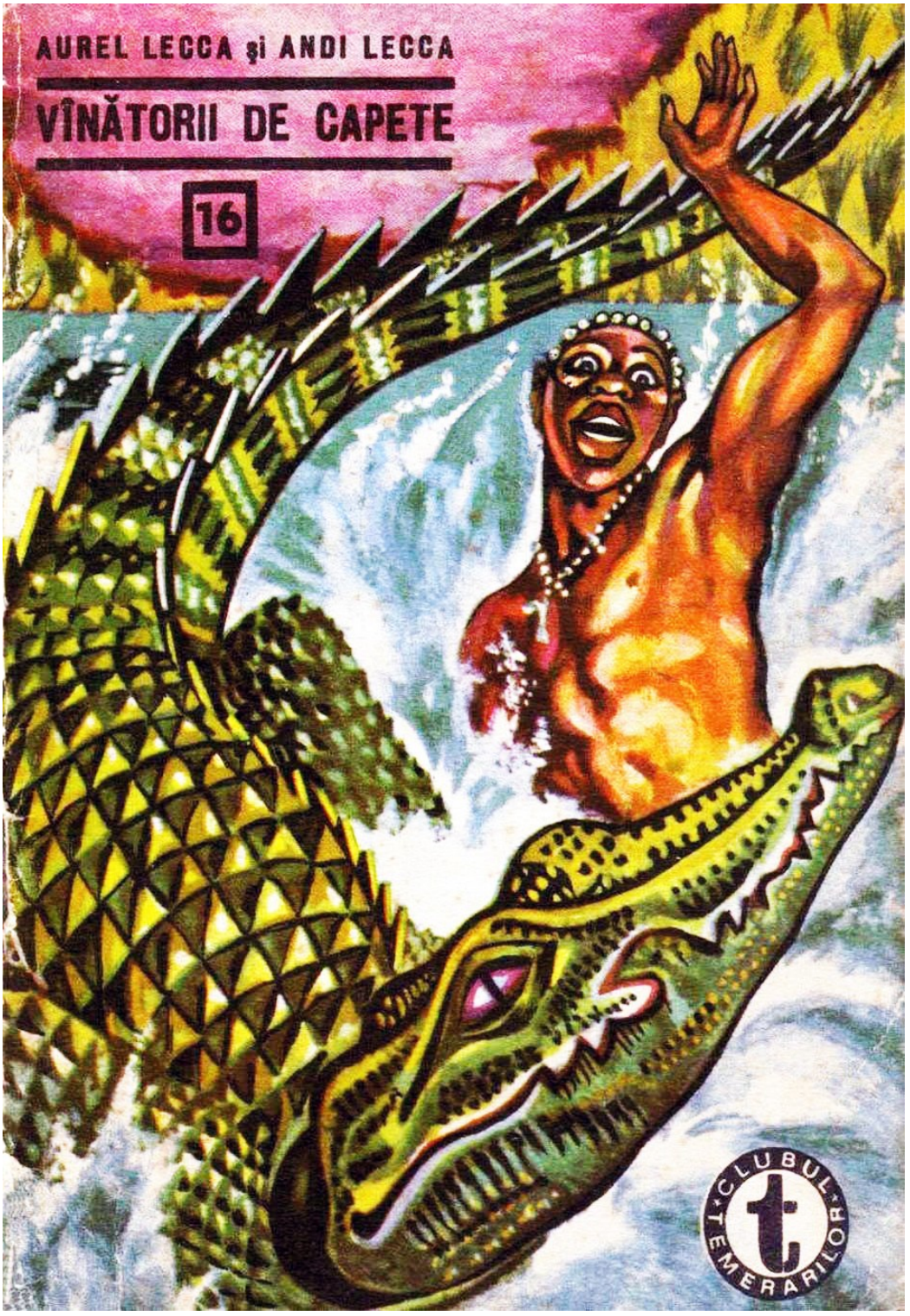

CLUBUL t EMERARILOR

AUREL LECCA & ANDI LECCA

VÂNĂTORII DE CAPETE

Volumul 2

Colecția
CLUBUL TEMERARILOR
NR.16

virtual-project.eu

București - 1967
EDITURA TINERETULUI

Redactor responsabil:
TUDOR POPESCU

Tehnoredactor:
GABRIELA ILIOPOLIS

Coperta de:
FĂCĂIANU VINTILĂ

• CAPITOLUL IV •

Călăuziți de Rawgoe și de doi Kambrimani ne afundarăm în pădure, urmând o direcție puțin oblică față de axul Karawery-ului. În momentul plecării, Sparding se purtase exagerat de prietenos! Mă gândeam tocmai la acest lucru, când în dreapta potecii se auzi zgomot de pași. Din mijlocul frunzișului își făcu apariția, gâfâind și lac de sudoare, un papuaș. Era prietenul nostru Hapi.

— Ah! v-am găsit în sfârșit!

— Hapi, prietene, vorbirăm toți într-un glas, te-am căutat pretutindeni în sat, voiam să ne luăm rămas bun…

— Știu, vreau să vă însoțesc o bucată de drum… trebuie!

Așteptam mirați ca Hapi să explice într-un fel insistența lui, dar papuașul se apropie de Rawgoe și începu să discute cu acesta. Ceilalți doi indigeni care-l însoțeau pe Rawgoe continuau să meargă nepăsători.

După un scurt timp, discuția dintre cei doi papuași părea să depășească limitele admise unui dialog în termeni normali. Hapi se oprise în loc, gesticulând și vociferând. Din când în când arăta spre noi. În disputa lor înfierbântată care părea că degenerase într-o ceartă, două cuvinte se repetară de câteva ori: acela de Sparding și acela de Mont-Huriba.

Ne gândeam ce mijloc să găsim pentru a-i calma, dar lucrurile luară pe neașteptate o întorsătură neprevăzută; ceea ce urmă se desfășură cu o mare rapiditate, încât nici nu mai avurăm timp să intervenim. Rawgoe se aruncase asupra lui Hapi cu securea ridicată deasupra capului. Acesta fu însă mai repede; făcu o săritură în întâmpinarea lui Rawgoe și prinse cu mâna brațul atacatorului mai jos de cot; cu o clasică figură de jiu-jitsu îl răsuci scurt. Rawgoe fu silit să îngenuncheze și să scape toporul din mână. În același timp piciorul lui Hapi se opri în stomacul unuia dintre băștinași, care se îndrepta ca un bolid asupra lui. Al doilea băștinaș intenționa să facă același lucru, dar o piedică pusă la timp și cu dibăcie de Kid îl scoase din luptă. În momentul în care Rawgoe, împreună cu primul Kambriman, erau pe punctul de a se ridica de jos, Hapi se retrase printr-un salt

acrobatic câțiva metri îndărăt, scoase revolverul din toc și cu două focuri bine țintite de aproape, îi făcu pe aceștia să cadă pentru a doua oară și pentru totdeauna la pământ. Al treilea indigen, care reușise între timp să se ridice, o luă la fugă înapoi către sat. Hapi goli restul cartușelor din armă în urma lui, fără a-l nimeri însă. Până când să schimbe încărcătorul, papuașul se făcuse nevăzut printre copaci; îl însoți doar strigătul de mânie al lui Hapi.

— Nu trebuia să-mi scape! spuse înciudat acesta, întorcându-se spre noi.

— Dar ce s-a întâmplat, Hapi?

— Nu este timp acum! El o să ajungă în sat și după puțin timp toți Kambrimanii din Yessimbit o să se ia după noi. Viața voastră este în pericol. Aveți încredere în mine. Haideți, nu șovăiți. Orice clipă valorează scump.

Atât înfățișarea papuașului, cât și tonul cu care vorbea, nu lăsau nicio îndoială că ne aflam în mare primejdie. Hapi părăsi poteca. Conduși de el intrarăm în întunericul pădurii dese. Aerul aproape că lipsea, era numai umezeală, o umezeală ce ne intra adânc în plămâni, odată cu respirația. Pe deasupra, începuse să și plouă și înaintarea era anevoioasă. După mai bine de un ceas de mers chinuitor, Hapi se opri. Papuașul părea dezorientat. Toți eram aproape de capătul puterilor, sufocați și plini de zgârieturi.

— Încotro mergem? întrebă profesorul.

— Oriunde, dar nu la Mont-Huriba! rosti Hapi tresărind.

— După cum vorbești, bănuiesc că acolo ne așteaptă ceva înfiorător.

— Da, ați văzut poate că un grup de războinici, conduși de malaiezian, s-au urcat în canoe și au plecat...

— Să pândească pe oamenii Kanigara, îl întrerupse Muriel pe papuaș.

— Hm, așa vi s-a spus vouă, dar adevărul este altul! Războinicii au coborât pe Karawery; după zece mile au acostat, au traversat pădurea, iar acum vă așteaptă la Mont-Huriba. Acolo vă vor face o primire atât de ospitalieră, încât după trei ceasuri capetele voastre vor atârna de grinda casei Tambaran din Yessimbit. Doar dumneata, Muriel, trebuia să scapi cu viață. Rawgoe era chiar în mare dilemă.

— Dilemă, ai spus?

— Exact! Sparding ține cu tot dinadinsul să contemple capul dumitale umplut cu nisip fierbinte; în același timp malaiezianul îi ordonase lui Rawgoe să nu-ți atingă niciun fir de păr.

— Oare ce motive au ca să-mi dorească soarta asta?

— Îți pot spune numai că malaiezianul s-a jurat că va face totul ca dumneata să fii soția lui, cât despre Sparding… nu știu!

— Cum ai reușit să afli adevărul?

— Nu a fost de loc simplu. Sparding mi-a interzis să ies prin sat, până la plecarea voastră. Am fost închis într-o colibă. Toată noaptea m-am zbătut și, în sfârșit, abia spre dimineață am reușit să desfac acoperișul și să mă strecor afară. Papuașul care mă păzea nu bănuia nimic; dormea dus. În sat, nimeni, liniște desăvârșită! Toți erau în „casa sfântă”. O adunare atât de matinală nu putea să aibă decât un scop secret, și important. Am tras cu urechea. Când am auzit ce soartă vi s-a hotărât, am fugit în pădure și am așteptat să vă întâlnesc. Rawgoe, care-mi era prieten, nu s-a sfiit să-mi confirme adevărul. Am încercat să-l conving să vă lase să fugiți. N-a vrut, m-a amenințat și… de aici i s-a tras moartea.

— Deci patrula australiană nu există!

— După cum nici schimbul de prizonieri, mârâi Kid. Eram sigur că totul este numai o înscenare.

— Bine că nu am făcut vreo obiecție acolo în bârlogul ticălosului. Nu obțineam altceva decât să ne grăbim sfârșitul; așa, Sparding ne-a crezut cam nătăfleți și…

— Nu înțeleg un lucru! mă întrerupse pilotul.

— Care?

— Ce-l determina pe mizerabilul acesta să ne curețe tocmai la Mont-Huriba?

— Da, într-adevăr, sări Dean. Sparding putea să sfârșească cu noi tot atât de bine, ba chiar mai simplu și fără multă bătaie de cap, la Yessimbit.

— Băștinașii spun că, totuși, un detașament de albi se găsește prin apropiere, ne asigură Hapi.

— Aha, acum bănuiesc. El se teme că în cazul în care vreo patrulă australiană ar ajunge la Yessimbit, să nu se descopere faptul că asasinatul a fost săvârșit sub ochii și cu știrea lui.

— Ai dreptate, profesore, dar ce facem acum? Timpul trece și papuașul care a fugit cred că a și sculat tot Yessimbit-ul în

picioare! În pădure tot o să ne găsească… spuse Muriel, care părea cumplit de speriată.

— Stați! strigă pilotul. Hapi, spui că grupul malaiezianului ne așteaptă la Mont-Huriba. Unde vine asta?

— Pe direcția noastră, la aproape trei mile de aici și la o milă de malul Karawery-ului, răspunse papuașul.

— Perfect, uite ce propun eu: să tăiem acum drept până la fluviu. Vom merge pe lângă mal până la locul unde au debarcat războinicii; acolo vom găsi desigur pirogile lor. Dacă ne grăbim, mai avem timp să fugim cu ele la vale. Ei, ce spuneți?

— De acord! Cam riscant, dar altă posibilitate nu-i! Să mergem!

Am lăsat la dreapta poteca care ne ducea spre un deznodământ tragic și ne-am afundat în pădurea sălbatică. Mersul ne era însă îngreunat de trunchiurile de copaci groase și dese care se ridicau ca un zid înaintea noastră; între ele se țesea parcă un păienjeniș compact de liane, care ne făceau să ne împiedicăm la fiecare pas.

Deodată, chiar deasupra capului nostru, un fâlfâit spasmodic și violent de aripi ne făcu să ne oprim și să privim prin semiobscuritate în direcția zgomotului. În mărăcinișul de sub baldachinul făcut din ramuri, frunze, plante agățătoare și liane, distinserăm o vietate ce se zbătea cu înverșunare. Era, se pare, un casoar – specie de zburătoare care iubește umbra junglei.

Muriel se și repezi într-acolo. Ea ridică brațele sprijinindu-se de ramura pe care se găseau picioarele păsării. Tânăra fată scoase în același timp un strigăt de surprindere, după care rămase astfel atârnată, într-o poziție nefirească. Dintr-o săritură furăm lângă ea. Am ajutat-o să-și descleștеze mâinile de pe ramură, în timp ce profesorul De Broeck murmură:

— Prieteni, pe aici sunt oameni, nu știu dacă mergem totuși într-o direcție bună!

— Ți-a șoptit ceva această pasăre? încercă pilotul să glumească – poate pentru a ne încuraja – privind vietatea pe care Muriel, palidă la față, nu o părăsise din mâini.

— Profesorul are dreptate, interveni Hapi. Fără îndoială că avem de-a face cu o cursă. Uitați-vă, ramura pe care pasărea se așezase să se odihnească are scoarța smulsă și este mânjită cu un soi de vâsc lipicios.

— Deci să ne îndepărtăm cât mai repede. Locul acesta nu va întârzia să fie cercetat de papuași.

— În orice caz nu de kambrimani, răspunse Hapi. Locuitorii Yessimbit-ului nu folosesc astfel de curse pentru vânătoare. Dar, oricum, trebuie să ne grăbim să ajungem la fluviu.

— Hai, Muriel, ce ai rămas așa pe gânduri? o îndemnă Kid, deoarece tânăra fată continua să stea nehotărâtă.

— Împrejurarea aceasta mi-a dat un răspuns pe care mă chinuiesc de o zi întreagă să-l aflu. Acum știu cine este Sparding! ne spuse Muriel.

— Ei, cine? strigarăm nerăbdători.

— V-am spus că până la moartea tatălui meu, asociatul lui, domnul Fenimore, obișnuia să ne viziteze în Australia, la ferma noastră de lângă Dubbo. O dată, o singură dată, a venit însoțit de un individ pe care l-a prezentat drept vărul său; dar nu-l chema Sparding, parcă altfel l-a numit. Ei bine, „vărul” acesta era un bărbat masiv, cu fața ascuțită și cu o cicatrice largă pe frunte. Doar că nu avea mustață, în rest, ochii și glasul corespund întocmai cu cele ale șefului kambrimanilor.

— Fără îndoiala, e vorba de Sparding, murmură Dean. Dar cum de ți-ai amintit tocmai acum?

— Hm, imediat după ce am pus mâna pe ramura lipicioasă, am simțit că am căzut într-o cursă. În același moment mi-am dat seama că această metodă de vânătoare a unor triburi din Noua Guinee nu-mi era necunoscută. Cineva mi-o povestise cândva. Acel cineva este chiar ruda lui Fenimore, domnul James Sparding.

Am înțeles atunci tulburarea inexplicabilă care-l cuprinsese pe Sparding în momentul când a dat cu ochii de Muriel. Toate incidentele petrecute la Yessimbit căpătau acum o nouă semnificație.

— E clar, acum, spuse Kid. Mă întreb însă ce legătură poate fi între ticălosul de Sparding și Fenimore?

— Și eu mă gândesc la același lucru.

— Uff, continuă pilotul, de-am scăpa odată din jungla asta nesuferită! Tare sunt curios să aflu ce se ascunde sub „rubedenia” asta. Și sunt sigur că și aici este ceva necurat la mijloc. Telegrama aceea urgentă din Djakarta în legătură cu zăcământul aurifer…

— Bine, bine, dar să ajungem mai întâi pe coastă, îl întrerupse Hapi care părea foarte îngrijorat. Măriți pasul, trebuie să recuperăm timpul pierdut.

Ne-am urmat drumul chinuitor prin pădurea umedă și întunecoasă. După aproape trei ore de mers, copacii începură să se rărească și, în sfârșit, ieșirăm pe un platou. Ne-am bucurat cam devreme însă. Într-adevăr, albia Karawery-ului se zărea la mai puțin de 200 de metri înaintea noastră, dar până acolo trebuia să străbatem o porțiune mlăștinoasă acoperită cu stufăriș și cu ierburi înalte de pit-pit, un fel de trestie sălbatică. După primii pași, picioarele ni se afundară până la genunchi în pământul mocirlos. Atunci am hotărât să nu ne îndepărtăm de liziera pădurii. Hapi descoperi primul o insulă de verdeață. Între aceasta și mal, într-un ochi de apă liniștita, se vedeau ancorate patru pirogi. Ne-am apropiat cu mare precauție. Din fericire, nimeni nu le păzea. De altfel, dinspre râu, ambarcațiunile nu se puteau observa, fiind foarte bine camuflate de insuliță. Două dintre ele erau legate cu parâme de liane, iar între corpurile lor împreunate fusese construită o platformă din trestie de bambus spintecată, peste care era ridicat un adăpost din frunze de palmier.

— N-ar fi bine dacă le-am face inutilizabile pe cele două? propuse Muriel. Să ne urcăm în acestea legate între ele, fiindcă avem gata construit un adăpost!

— Bună idee, dar cum? Să le agățăm de noi înseamnă să ne complicăm; ca să le spargem cu securile, ar însemna să producem prea mult zgomot.

— Să le scufundăm, își dădu părerea fata.

Alternativa aceasta era singura acceptabilă. Nu fără greutate, am întors cele două pirogi și le-am balansat. Până în cele din urmă s-au împotmolit. Ne-am urcat în ambarcațiunea noastră, am împins-o cu grijă și am ocolit insulița. Abia când am ajuns în mijlocul curentului, ne-am permis să răsuflăm mai ușurați. În fundul canoelor am găsit câteva cuțite mari și late, în care Hapi recunoscu „parang”-urile, special fabricate pentru tăiat trestiile. Aceste cuțite s-au dovedit a fi foarte folositoare după scurt timp, când drumul spre sud începu să fie blocat de bariere dese de ierburi plutitoare. Umezeala era îngrozitoare și pe lângă aceasta căldura intensă și înăbușitoare, precum și lipitorile și țânțarii, ne făceau înaintarea extrem de anevoioasă. Când barierele

deveneau de netrecut, și bărcile nu mai puteau avansa, săream cu toții în apă; spintecam masele de plante plutitoare cu parangurile și înlăturam obstacolul cu spinările rezemate de una din părțile laterale ale unei pirogi și cu picioarele pe cealaltă, până în momentul în care se forma o trecătoare îngustă în care puteam vârî provele ambarcațiunii noastre. În acest mod, muncind din greu, petrecând ore întregi în apă și luptând până la epuizare cu multe insule plutitoare, ne-am tăiat treptat, toată noaptea, cât și ziua următoare, o cale de înaintare. Ne-am hrănit cu trestie și cu tulpini de nufăr care în partea apropiată de rădăcină aveau un gust delicios. Era ora șase seara și, cu o precizie matematică, începu să cadă ploaia care ne mai învioră...

•

13 octombrie... Un soare puternic ne însoțea alunecarea pe cursul râului care devenise liber. Mii de efemere albe, asemănătoare mușchilor noastre de mai, atât de utile pescuitorilor de scrumbii, se jucau la suprafața apei. În jurul nostru mișunau egrete, cocori, canari și cârstei. Din loc în loc, pe apa calmă brodată cu trestie, pluteau insulițe de nuferi roșii și lotuși albaștri. Cu toate că ne aflam în epoca apelor scăzute, viețuitoarele, și în special păsările, abundau, stârnind zgomote care ne făceau să uităm momentele de neliniște trăite în ultimele două nopți. Muriel se pregătea să transforme câteva din aceste zburătoare în hrană pentru prânz, folosindu-se de revolverul lui Hapi.

Râul coti și, după ce depășirăm o insuliță, se ivi pe malul drept un sat de băștinași; se vedeau câteva canoe răsturnate pe plaja plină de papuași. Aceștia ne observară și începură să strige și să ne facă semn. Era gata să trecem și de a doua insuliță, când, după ea, ieșiră câteva canoe, fiecare cu câte doi papuași – aproape să ne ciocnim cu ei. Toți erau în picioare. Unul vâslea, iar celălalt, cu o săgeată de pescuit în mână, pândea peștii mari pentru a-i harpona. Când dădură cu ochii de noi, cei din canoea cea mai apropiată de ambarcațiunea noastră făcură o manevră bruscă pentru a se retrage pe după insuliță. Atunci papuașul cu harponul își pierdu echilibrul și căzu în apă. El încercă să ajungă înot canoea care se îndepărtase cu câțiva metri. În momentul acela, un crocodil care dormita pe un banc de ierburi se ridică și întinzându-și labele din spate se lăsă să

alunece în apă ca și cum s-ar fi lansat pe un tobogan. Băștinașii, care vedeau de pe malul opus pericolul, încercară să-și avertizeze tovarășul prin strigăte ascuțite. Înotătorul ajunse la canoe, se agăță cu mâna stângă de bordaj, își urcă piciorul și trecu cu mai mult de jumătate din corp în barcă, făcând-o să se încline puternic. Dar fu prea târziu. Mâna care nu putuse să și-o retragă la timp se găsea prinsă între fălcile crocodilului ce se strecurase pe sub apă și ieșise în stânga noastră. Nenorocitul papuaș fu tras din canoea care, continuând să se balanseze, sfârși prin a se răsturna. Cu vâsla în mână, celălalt indigen căzu cu un plescăit lângă reptila care se ocupa de prima victimă.

Atunci răsunară două detunături. Muriel nu se dovedi mai prejos decât Hapi în mânuirea revolverului. Apa din jurul canoei răsturnate se înroși de sânge. Când băștinașul ieși la suprafață, îl traserăm în bărcile noastre. Al doilea sălbatic, scăpat ca prin minune din gura crocodilului, plutea din ce în ce mai greu deasupra apei. L-am urcat și pe acesta în barcă, unde leșină prăbușindu-se în brațele lui Kid. La repezeală i-am legat și imobilizat brațul sfârtecat.

Întreaga plajă striga: „Sahiob-sahiob”.

— Asta înseamnă „prieteni”, ne explică papuașul. Cred că acum este cel mai nimerit moment pentru a acosta.

— Ai dreptate, Hapi, șopti Dean. Simt nevoia să mă mișc pe un pământ tare.

Când canoele noastre își înfipseră provele în nisip, ne și văzurăm înconjurați de băștinași, dar nimic nu trăda să aibă intenții agresive. Dimpotrivă, furăm pipăiți și priviți cu simpatie. Rănitul, purtat pe brațe, a fost dus de lângă noi înainte de a avea timp să intervin pentru a-i face un pansament serios, așa cum aveam de gând. Copiii și bărbații ne-au alcătuit un cortegiu gălăgios, însoțindu-ne până în mijlocul satului. Femeile se uitau curioase la noi, dar nu îndrăzneau să se apropie. Bătrânii au rămas demni, la o distanță oarecare; ei purtau pe capul lor, mâzgălit în negru, pene, ciocuri de păsări și piei de animale. Copiii, după sex, purtau aceeași ținută, ca și adulții. Tinerii băieți se distingeau totuși prin coafura lor curioasă: părul le era separat într-o mulțime de mici codițe, prelungite cu fine șuvițe din piele sau din „tapa”, scoarță de copac bătută, care le ajungeau până la centură. Codițele luceau tare din cauza grăsimii de porc cu care erau unse. Ne-am oprit în fața casei

Tambaran unde vracii tribului ne-au ținut un plictisitor discurs de mulțumire. Răspunsul nostru fu mai scurt. Cu ajutorul lui Hapi încercarăm să-i facem să înțeleagă că ne este foame. Băștinașii au priceput și ne-au oferit crevete de apă dulce, cocoloașe din efemere, clătite din făină de sago, care ținea loc de pâine și, ca desert, semințe de lotus. Numai Hapi a fost acela care a completat acest prânz cu niște viermi albi și groși, care trăiesc pe trunchiurile arborelui de sago, viermi ce păreau a constitui o hrană delicată și sățioasă pentru el.

După ce am mâncat, am colindat prin satul care de altfel era foarte redus ca întindere. Nimeni nu se mai sinchisea de noi. Bătrânii tăifăsuiau pe lângă casa Tambaran, odihnindu-se în „kiran”-uri – adevărați saci de dormit, confecționați din fire vegetale – sau culcați pe niște rogojini. Văzurăm că-și sprijineau capul în niște scăunele cioplite din lemn și deosebit de minuțios ornamentate. Femeile gospodăreau pe lângă colibe. Numai bărbații se pregăteau pentru o importantă ceremonie – ritualul instalării totemurilor.

— Haide să asistăm la ceremonie, ne propuse Dean. Vom pleca după aceea; este un obicei caracteristic papuașilor din Noua Guinee și ar fi păcat să nu-l cunoașteți!

Pornirăm și noi împreună cu majoritatea războinicilor satului în pădurea de pe celălalt mal al Karawery-ului unde aceștia urmau să-și aleagă un copac. După atente căutări, tulpina arborelui asupra căruia se fixaseră a fost presărată cu făină de sago și legată cu „pagne” – legătură de ierburi care în mod obișnuit înconjoară șoldurile războinicilor. Apoi între bărbați și băieți a avut loc o luptă susținută de o sugestivă mimică.

— Iată un tablou viu, ne explică profesorul, care povestește faptele eroice ale strămoșilor. Observați că fiecare războinic este obligat să știe precis când trebuie să cadă sau când să-și ucidă adversarul. Un tânăr papuaș, ales ca cel mai viteaz după acest simulacru de luptă, s-a urcat pe umerii altui războinic, simbolizând prin aceasta figura învingătorului. Dean continua:

— Vedeți această singură rădăcină care a mai rămas pe trunchi? Ei bine, după ce din trunchiul doborât va fi sculptat trupul unui războinic, rădăcina stingheră va lua forma unei aripi ce va ieși din pieptul figurii de lemn; de ea se va lega o altă aripă mai mică. Cuplul de aripi simbolizează puterea

bărbătească a războinicului, putere care trece de la strămoși la descendenți.

Între timp, rădăcinile aeriene au fost tăiate cu topoarele de piatră. Din acest moment, copacul era considerat ca viu; trebuia acum să fie cioplit astfel încât să ia înfățișarea unui corp omenesc care urma să reprezinte pe războinicul învingător în luptă. Cu precauție s-a dat jos scoarța, rămânând numai un inel de 20 cm lățime; de pe trunchiul golit picura rășina. O melodie dulce și languroasă se auzea de pe malul celălalt al râului; în ritmul ei, bărbații se îndreptară spre ieșirea din pădure purtând copacul pe umeri.

Deodată melodia fu înlocuită cu bătăi sacadate de tobă. Ne dădurăm seama că aceste semnale semnificau un mare pericol, deoarece bărbații aruncară îndată trunchiul la pământ și se repeziră pe drumul de întoarcere. Nu ieșirăm bine din pădure și furăm înconjurați de numeroși papuași străini. Războinicii satului opuseră o scurtă rezistență, dar copleșiți de numărul atacatorilor cedară repede. Văzurăm lângă pirogile noastre o puzderie de ambarcațiuni străine pline cu sălbatici care nu avuseseră încă timp să debarce. Pe celălalt mal, alte pirogi acostaseră; din ele săreau războinici care se pregăteau să atace satul. Am fost legați și târâți spre mal. Naturalistul, Kid și cu Hapi fură aruncați într-o barcă, iar Muriel și cu mine într-o alta. Îmi aruncai privirea asupra conducătorului ei; doi ochi mă cercetau cu ură și satisfacție; recunoscui ochii malaiezianului...

Războinicii satului se aflau înconjurați pe mal. Malaiezianul le vorbi cu aprindere câteva minute arătând de mai multe ori spre noi. Bănuiam că el căuta să le capete încrederea și că le făgăduiește libertatea în schimbul nostru. De bună seamă că aceștia acceptaseră pe loc; se vedea după figurile destinse. Mulțumiți că scăpaseră întregi, ei săriră în luntrele lor. O tobă răsună în apropiere și larma din sat se potoli ca prin farmec. Întreaga flotilă începu să traverseze cursul râului.

La un moment dat, din vecinătatea pirogii în care mă găseam, izbucniră urlete de furie. Mă ridicai în capul oaselor și privii peste bordaj. Văzui un indigen căzând în apă, după care trupul lui Hapi descrise prin aer un arc de cerc și dispăru, imitându-l. Un nor de săgeți și lănci înțepară locul unde el se scufundase. Se pare că nu apăruse la suprafață. Continuau să-l caute, fiindcă

o parte din pirogi rămaseră aproape de malul unde avuseserăm neinspirata idee să-i însoțim pe papuași după totemii lor.

Când ajunserăm pe malul celălalt, ne convinserăm că numărul victimelor nu era mare. Satul, și așa golit de războinici, nu suferise pierderi. Nici nu ar fi fost atacat, dacă războinicii kambrimani ar fi știut precis că noi am plecat să asistăm la ceremonia totemurilor.

Dean, legat și trântit lângă mine pe pământ, era foarte afectat de consecințele inițiativei lui. Răsplata curiozității noastre necalculate, zgândărită de profesor, era faptul că ne aflam din nou în mâinile lui Sparding.

— Sărmanul Hapi! murmură Kid. Nu l-au găsit. Dacă nu l-a omorât vreo lance, s-a înecat, sau acum odihnește în burta vreunui crocodil.

— Crezi că ne vor mai duce vii până la Yessimbit? întrebă Muriel.

— Nu știu, îi răspunsei. În orice caz, văd că acum papuașii se îndeletnicesc cu altceva.

— Ai dreptate, interveni Dean. Bănuiesc că ticălosul va fi înfiat de vraciul satului. Priviți, ceea ce se desfășoară în acest moment este un ritual care simbolizează a doua naștere. De aci înainte șeful satului și șeful kambrimanilor vor fi prieteni și rude...

Între timp, în părul malaiezianului fuseseră împletite cozi din fibre de palmier, care îi ajungeau până la pământ și îi ascundeau complet figura fioroasă, iar corpul îi fu apoi acoperit în întregime cu fâșii de frunze și fibre. Vraciul care se gătise la fel, și cu încă trei papuași de-ai lui, se așezară pe călcâie, perechi, unul în fața altuia, la marginea clăii de frunziș. Malaiezianul dădu mormanul la o parte și simulând că se târăște cu greutate, ca un pui ce iese din găoace, trecu printre brațele unite ale celor patru. „Pruncul”, astfel născut, pecetlui unirea celor două tabere.

Când totul se termină, începură pregătirile pentru un fel de petrecere. Noi furăm purtați către casa Tambaran. Era o clădire lungă de vreo 45 de metri și largă cam de 20. Podeaua sălii principale se afla la doi metri deasupra solului; se ajungea la ea printr-un plan înclinat. La cele două extremități ale acoperișului, se înălțau către cer două imense triunghiuri din lemn, în vârful cărora era sculptat ceva ce voia să imite o pasăre. Pe stâlpii

susținători erau lipite măști plate și țipător vopsite, cu gura deschisă și limba atârnândă. Am fost depozitat fără prea multă cruțare lângă un pilon susținător. De fugit era aproape imposibil; un papuaș, postat drept santinelă, avea ochii ațintiți în permanență asupra noastră. Fără să se sinchisească de el, Kid ne spuse cu o voce tare:

— Nu prea sunt grăbiți!

— Cred că așteaptă sosirea lui Sparding, răspunse Muriel.

— Trebuie să facem ceva! exclamă profesorul.

— Dar ce naiba, striga Kid, nu mai văd bine de foame? Prieteni, pe cinstea mea, toba asta are picioare!

Priveam stupefiați cum, într-adevăr, o tobă enormă, dintre acelea pentru ceremonii importante, îmbrăcată în piele de șopârlă și migălos ornată, începu să se miște ușor. Ea se ridică încet, ca împinsă de o mână nevăzută, lăsând să apară contururile a doua cizme jupuite. Eram gata să scot o exclamație de mirare, dar mă stăpânii. Începea să mi se strecoare speranța într-o posibilitate de evadare, speranță care părea să se realizeze. Spun asta fiindcă mi-a venit ideea că în acele cizme nu puteau să se afle decât picioarele credinciosului nostru Hapi.

— Fiți calmi, prieteni, reușii eu să îngân. Să nu atragem atenția santinelei. Trebuie să vorbim înainte ca și cum nimic nu se întâmplă.

Hapi înlătură toba și se ridică în picioare. El se apropie fără zgomot de papuașul care, întors cu fața spre noi, nu bănuia ce se petrece în spatele lui. N-am tresărit nici atunci când toporul lui Hapi se înfundă cu un zgomot înăbușit în țeasta santinelei. Peste câteva clipe, lama înroșită a aceluiași topor reteză la iuțeală legăturile strânse cu multă grijă în jurul membrelor noastre, de către războinicii kambrimani.

— Repede la canoe, domnilor, șopti Hapi, aproape sufocându-se sub îmbrățișările noastre recunoscătoare.

Întinserăm o funie prin fereastra casei Tambaran. Unul după altul ne lăsarăm să alunecăm până la podeaua suspendată, iar de acolo, de-a lungul unui stâlp, la pământ. La mai puțin de șaizeci de metri, în jurul unui mare foc, ospățul, dansurile și cântecele erau în plină desfășurare. Am ocolit satul prin spatele colibelor așezate în semicerc și am ajuns pe plajă mult mai departe însă de locul unde trebuiau să se găsească pirogile.

— Rămâneți pe loc! E mai prudent să încerc singur să desprind o barcă, ne asigură Hapi, dispărând în întuneric.

După un scurt timp de așteptare, o umbră lunguiață se apropie de mal și o ușoară lovitură de vâslă făcu să clipocească apa lângă noi. După alte câteva momente, larma chefului din sat ne ajungea la urechi ca un zgomot surd și îndepărtat.

Atunci îl asaltarăm pe Hapi cu întrebările. Papuașul ne povesti rar și liniștit:

— În zăpăceala de pe mal am rămas în mână cu o trestie. Noroc că eu am fost legat mai superficial. Când am început să traversăm albia, am aruncat cu un picior în lături pe cel mai apropiat războinic de lângă mine, iar eu m-am lansat în apă. M-am scufundat imediat și am înotat pe sub apă către canoea în care se aflau doctorul și cu Muriel; săgețile nu m-au nimerit. Kambrimanii au crezut că voi încerca să ajung la malul pe care abia îl părăsisem. S-au înșelat însă; ei mă căutau acolo în vreme ce eu mă îndreptam către sat, traversând râul agățat de cârma voastră, ascuns sub apă. Respiram cu ajutorul trestiei. După ce ați debarcat, m-am strecurat neobservat în spatele unei colibe. Nu știam ce să fac. În timp ce malaiezianul „se năștea” a doua oară, am văzut că oamenii lui fac preparative pentru ospăț. Atunci mi-a venit ideea salvatoare: presupunând că băștinașii vă vor duce în casa Tambaran, le-am luat-o înainte. În casa sfântă, am tăiat pielea de pe o față a unei tobe de ceremonii și m-am ascuns sub ea. Restul îl știți, rosti Hapi plecându-și ochii rușinat, ca și cum ar fi făcut o „năzbâtie” asemănătoare celei de acum câteva zile când, conduși de Rawgoe, ne îndreptam către Mont-Huriba...

• CAPITOLUL V •

Alunecam ușor la vale. Întunericul era de nepătruns. Nu numai din cauza nopții sau a cerului acoperit cu nori, cât și din pricina tunelului care ne înghițise: jos apă, în stânga pădure, în dreapta pădure, sus pădure – pădure tropicală care-și unea coroanele, imprimând o atmosferă stranie și amenințătoare. Îmi făcui socoteala că trecuseră cam trei ore de la miezul nopții; în zumzetul muzicii țânțărimii așteptam cu nerăbdare zorile.

Începurăm să înaintăm din ce în ce mai greu; cursul râului era barat din nou de nenumărate insule plutitoare. Deasupra capetelor noastre răbufni un trăsnet violent; la sud izbucni o puternică furtună; grosimea și desimea lianelor și a arborilor ascundeau fulgerele din care noi nu vedeam decât reflexele care mergeau de la roz până la roșu incandescent. Mlaștina se trezi; nenumărate broaște începură să orăcăie făcând un zgomot curios, asemănător aceluia al unui clopot de cristal. Era o zăpușeală îngrozitoare, poate mai mult de 35°. Din timp în timp trebuia să coborâm, să ocolim orbecăind prin apă în jurul vegetației luxuriante și să ne croim calea tăind mai mult la întâmplare cu cuțitele. Uneori, atunci când nu întâlneam niciun obstacol, câte un trunchi dezrădăcinat și antrenat de curent se izbea de bordajele bărcii, făcând-o să vibreze. Ambarcațiunea se oprea pe loc și trebuia să împingem trunchiul cu lopețile pentru a ne putea continua cursa.

Zorile se ridicară în sfârșit, cenușii și însoțite de o mică ploaie fină. Albia fluviului se lărgise, dar apa era noroioasă și încărcată cu depuneri vegetale. Fragmente întregi de maluri alunecau o dată cu noi.

După un astfel de mal, apărură cinci pirogi pline cu războinici înarmați. Ele pluteau la patruzeci de metri înaintea noastră. Papuașii ne urmăreau cu atenție mișcările. Era absurd să credem că doreau numai să-și satisfacă curiozitatea acum la o oră atât de matinală. Desigur că ei păndeau de la începutul nopții. Și, într-adevăr, pirogile se înșirară de-a curmezișul albiei. Înainte de a ne da seama ce au de gând să facă, o ploaie de săgeți și lănci căzură în apropierea noastră. Alte pirogi își făcură

apariția din spate, închizându-ne astfel într-un cerc. Furăm împinși spre mal. Când prova pirogii scrâșni în nisipul plajei, războinicii se năpustiră asupra noastră cu sulițele și securile. În momentul în care m-am rezemat cu mâna de pământul malului pentru a mă sprijini, în săritura pe care o făcusem din barcă, un indigen a ridicat o secure deasupra capului meu. Intenționa probabil să mă lovească în plexul brahial, deoarece vânătorii de capete, fiind buni anatomiști, încearcă această lovitură pentru a scoate din luptă victimele lor, cruțându-le totodată craniul ce urmează a fi conservat. Sălbaticul nu a reușit să mă lovească unde voia, dar mi-a spintecat mâna stângă între arătător și degetul mijlociu, până la articulație. Ultimul lucru pe care l-am mai văzut a fost căderea lui Dean peste bordajul bărcii, în apa mică de la marginea plajei. Apoi am simțit o lovitură în moalele capului, după care m-am prăbușit în nesimțire…

•

— On, mă auzi?

Acestea au fost primele cuvinte pe care le-a prins urechea mea, de la lupta de pe plajă. Nu puteam să-mi rotesc capul din cauza legăturilor pe care le aveam până și pe frunte. Eram țintuit de un stâlp în fața căruia nu zăream decât o poiană mărginită de pădure. Zgomotul specific al păsărilor de apă nu se auzea, ceea ce mă făcu să cred că ne aflam departe de albia Karawery-ului. În schimb observai în copaci casele satului, construite la fel ca adăposturile maimuțelor, pe coroanele întrepătrunse ale arborilor, la o mare înălțime de sol. Printre ochii întredeschiși mi se părea cuiburile unor păsări uriașe.

— On, ce-i cu tine? Ești rănit? se auzi același glas pe care îl distinsei mai bine acum. Recunoscui vocea lui Muriel, care venea din stânga mea.

— Nu, Muriel. Ia spune-mi, suntem cu toții?

— Lipsește Dean!

— L-am văzut lovit de o săgeată și căzând din barcă.

— N-am avut noroc, se auzi vocea groasă a lui Kid. Pe deasupra, stâlpul acesta este plin de noduri. Un ciot mi s-a înfipt chiar între umeri și mă gâdilă teribil. Dar uite-i că vin.

În sunetele unui tam-tam se apropia un grup de papuași. Alții, coborau cu o mare agilitate de-a lungul unor liane, din cutiile lor suspendate. Toți erau bine proporționați și foarte supli, dar cu niște expresii înfiorătoare, care inspirau teamă.

— Tapiroșii, murmură Hapi.

— Nu știu ce-or fi, dar tare urât mai arată, șuieră Kid.

Pilotul nostru avea dreptate. Fața tapiroșilor, chiar împodobită, avea o înfățișare de speriat. Băștinașii erau gătiți cu somptuoase coafuri din pene de păsări ale paradisului. Pe obrajii pictați în culori vii domina culoarea roșie. Aveau de-a lungul septumului nazal cât și împrejurul bărbiei, ca o barbă artificială, bucăți mari lustruite, de bambus și de kina, o cochilie de sidef platâ și mare cât o farfurie. Acest kina, care le servea drept monedă și totodată și ornament, era purtat de toți în jurul gâtului, chiar și de copii. Alți tapiroși mai bătrâni substituiseră obișnuitelor pene o ornamentație vegetală: ferigi, frunze roșii, flori și mușchi. Centurile erau făcute din scoarță, unele fiind gravate cu desene geometrice. În urmă veneau femeile, îmbrăcate în fuste din ierburi care coborau până la genunchi. Toate purtau pe cap câte o bucată de plasă cu colțurile înnodate pe creștetul lor ras, plase în care se găseau fructe și lucruri personale pe care probabil tocmai le transportau în colibele lor. Aceste plase făceau parte, probabil, din ținuta obligatorie, fiindcă n-am văzut nicio femeie fără accesoriul sus-amintit. Majoritatea indigenelor erau acoperite de sus până jos cu un strat de pământ alb-albăstrui. În jurul gâtului își atârnaseră nenumărate coliere din niște semințe cenușii, pe care australienii le numesc „Lacrimile lui Iob”. Câteva femei aveau capul uns din belșug cu noroi – acestea erau văduvele.

În timp ce femeile ne priveau preocupate, bărbații începuseră un dans de război. Vopsiți în negru și roșu, și ținând în mâini niște mari scuturi de lemn, ei se înfruntau ca două tabere dușmane. Se măsurau cu privirea, apoi înaintau rotind amenințător topoarele deasupra capetelor. Nu se auzea niciun cântec, nicio muzică. Singure, zgomotele surde ale scuturilor care se ciocneau și strigătele de excitație ale spectatorilor, acompaniau acest simulacru de luptă. Expresia șireată și feroce a fețelor, tensiunea tuturor mușchilor, sau mai precis întreaga lor atitudine, oferea un spectacol fioros. După ce dansul de război se sfârși, luptătorii se grupară la douăzeci de metri în fața noastră, balansându-și sulițele în mână. Aruncară pe rând armele lor. Primele două sulițe vâjâiră pe lângă urechile noastre, fără să ne atingă, din fericire. A treia lance se înfipse în stâlpul

de care eram legat, chiar între brațul rănit și torace, zgâriindu-mă superficial, a patra nu mai avu timp să plece spre noi...

Dinspre marginea satului izbucniseră strigăte însoțite de zgomote de tobe. O clipă îmi fulgeră prin minte speranța că satul a fost atacat și că poate vom reuși să ne dezlegăm și să ne salvăm, în învălmășeală. O sumedenie de noi papuași năvăliră în poiană. Dar, vai, în fruntea lor alerga malaiezianul!

De data aceasta nu mai era vorba de un atac. Nu mai exista nicio îndoială că cele două triburi erau în relații amicale, de vreme ce văzui pe malaiezian bătându-se prietenește pe umeri cu ceilalți papuași și alăturându-și fruntea de cea a vraciului satului. Astfel întâlnirea kambrimanilor cu tapiroșii se soldă cu manifestări de prietenie și cu discuții guturale în care, după gesturile lor, se vedea că noi constituiam obiectul principal.

Muriel a fost dezlegată și târâtă lângă vraciul tapiros. În fața acestuia, un papuaș a desenat un cerc; la fel a procedat și în fața malaiezianului. Fata fu îmbrâncită în interiorul primului cerc. Malaiezianul își aruncă salba din dinți de câine în cercul din fața lui. Atitudinea vraciului rămase impasibilă. În cercul malaiezianului mai apărură niște topoare, după care acesta desenă o luntre. Vraciul nu schiță niciun gest. În timp ce malaiezianul stătea nehotărât, vraciul își părăsi pentru un moment cercul și desenă în cel al kambrimanului, alături de luntre, trei porci. Malaiezianul dădu din cap, iar cei doi se mutară fiecare în cercul celuilalt. Mi-am dat seama astfel că asistasem la încheierea unui târg.

Tânăra fată rămase la picioarele șefului malaiezian, în timp ce noi furăm ridicați pe umeri de tapiroși și duși spre marginea poienii. Deznodământul se apropia.

Deodată, băștinașii din primele rânduri se opriră și începură să urle ca scoși din minți. Tapiroșii se retrăgeau în dezordine, aruncându-ne de pe umeri la pământ. Eliberarea mea se ivi de acolo de unde n-aș fi putut niciodată să bănuiesc. Din cauza dezordinii teribile ce se stârnise, furăm călcați în picioare de fugari. Eu căzusem pe un băștinaș care se împiedicase și, lungit pe jos, făcea eforturi să se ridice. În acest timp mi-a venit inspirația să-mi trec de câteva ori mâinile pe lama securii băștinașului de sub mine, secure care ieșea de sub brâul lui din scoarță de copac. N-am apucat să-mi duc până la capăt planul, fiindcă papuașul se ridică și o rupse la goană. A fost de ajuns

însă ca să-mi încordez brațele, ținându-mi răsuflarea, pentru ca legăturile de liană, roase de tăișul de piatră, să plesnească. Atunci mi-am dat seama ce se întâmplă.

În fața mea, înainta, scoțând la scurte intervale urlete stridente, un coș uriaș de răchită, înalt de peste doi metri și larg de aproape jumătate. În vârf avea o mască macabru sculptată și vopsită în roșu aprins. Ochii îi erau făcuți din scoici. Eu aveam mâinile dezlegate, iar prietenii mei zăceau întinși la pământ, în apropiere. Continuam să privesc cu uimire matahala ce înainta încet. Când coșul ajunse lângă mine, am auzit lămurit un glas, însoțit de zgomotul unui obiect ce cade:

— Taie-ți legăturile de la picioare. Fugiți spre canoe... Poteca din spatele meu...

Coșul trecu de mine iar în locul lui, în iarba poienii, strălucea cuțitul lui Dean. Nimeni nu mă împiedică să-l iau, să-mi tai legăturile de la picioare și să-mi eliberez, cât putui de repede, tovarășii. O luarăm la fugă pe potecă. În spatele nostru izbucniră urlete; erau kambrimanii care simțeau că le scapă prada pe care o urmăriseră cu înverșunare atâta timp. Numai tapirošii continuau să se retragă înfricoșați, ca din fața unei stafii. Masca se învârti câteva clipe prin mijlocul poienii, apoi se prăbuși la pământ. Cum iese un copil neascultător care s-a ascuns de mama sa sub pat, așa a apărut Dean din spatele coșului. Profesorul se ridică la iuțeală și, alergând spre noi, ne ajunse în momentul când intram în pădure. Papuașii, conduși de malaiezian, se luară după noi. Avansul nu era mare, ne despărțeau numai câțiva metri. Ne-am repezit la o pirogă. Vâsleam din răsputeri. În urma noastră albia râului era plină de bărci cu războinici. Kambrimanii începură să arunce cu topoare și săgeți. Noi ne lăsam capetele, ascunzându-ne cum puteam mai bine după bordaj, însă, după un timp, barca noastră fu ciopârțită în așa hal, încât începu să ia apă. Singura salvare era tot pădurea. Ne-am îndreptat din nou spre mal, am sărit pe nisip și am pornit în goană spre liziera pădurii. Hapi încerca deznădăjduit să ne acopere retragerea golindu-și toate gloanțele din revolver. După ce le termină, o luă la fugă după noi. O săgeată îmi străpunse brațul deja rănit. Simțeam gâfâiturile și tropăiturile kambrimanilor la câțiva metri în spatele meu.

Deodată, răsună o salvă de carabine, urmată de o explozie formidabilă. Mă împiedicai, și m-aș fi prăbușit, desigur, dacă cineva nu mă prindea la timp în brațe. Deschisei ochii încețoșați și înainte de a-i reînchide, pentru mult timp, mai avui vreme să zăresc o bluză militară pe umerii căreia recunoscui epoleții armatei australiene.

•

Uruitul unui motor m-a dezmeticit. O mână caldă pe frunte mă făcu să deschid ochii. Din nou aplecată deasupra mea, Muriel zâmbea cu blândețe.

— On, prietene, îmi era teamă că nu-ți mai revii. Te-am bandajat cum am putut.

— Unde mă aflu? șoptii eu.

— În siguranță; în șalupa ofițerului districtual.

M-am ridicat în capul oaselor și mi-am dat seama că mă găseam culcat într-un pat din cabina unui mic vas. Ușa se deschise.

— E voie?

Înăuntru păși Kid și profesorul însoțiți de un bărbat mărunt, dar bine făcut. Noul venit avea o figură cu trăsături colțuroase, brăzdată de o cicatrice pornind de la urechea stângă și sfârșind deasupra sprâncenelor stufoase. Un nas borcănat, deasupra unor buze groase, completa o expresie pe care o socotii, dacă nu amenințătoare, cel puțin antipatică. Încrucișându-mi însă privirea cu aceea a doi ochi blânzi și luminoși, îmi schimbai părerea.

— On, îți prezint pe domnul Nat Wallace, ofițerul districtual al regiunii Sepik-ului mijlociu, salvatorul nostru…

— Dragul meu Dean, îl întrerupsei, nu-mi pot închipui prin ce minune ai scăpat teafăr.

— Cunoștințele mele etnografice mi-au fost de mare ajutor. Hai să-ți povestesc. În timpul luptei cu tapiroșii, o săgeată m-a lovit în umăr, dar nu m-a rănit. Vârful ei nu a făcut altceva decât să scoată scântei din tăișul toporului de piatră pe care-l purtam în spate. Cum eram însă dezechilibrat, am căzut în apă între două pirogi. Nu știu cum au fost acestea manevrate, dar bordajele lor s-au unit, iar eu m-am ascuns pentru un moment între ele, după care am rupt-o la fugă. Când tapiroșii și-au dat scama că lipsesc, eram de acum ascuns în pădure. Nu m-au urmărit, ocupați fiind cu voi. Am avut mare noroc. La acești

papuași, chiar la intrarea în sat, se găsesc așezate niște coșuri uriașe de răchită. Ele nu reprezintă nimic altceva decât spiritele ocrotitoare, care apără tribul de spiritele rele. Nimeni nu îndrăznește să le atingă fiind considerate tabu…

— … iar tu te-ai vârât într-unul din ele și ai folosit puterea lor vrăjitorească.

— Reușeam pe deplin, dacă nu intervenea malaiezianul. Tapiroșii s-au speriat și au dat bir cu fugiții, dar kambrimanii nu au renunțat și au continuat urmărirea. Acum am fi discutat atârnând de sfori – ții minte vorba lui Kid – dacă nu ne ciocneam cu patrula domnului Wallace! râse profesorul.

— Dar aflați, domnule Marcu, că această întâlnire nu se datorește întâmplării, spuse ofițerul!

— Cum așa? Istorisiți-mi cum s-a petrecut?

— Îți ajunge pentru starea de slăbiciune în care ești, interveni Muriel. Îți vom explica mai târziu. Până atunci fă bine și înfruptă-te dintr-un prânz original, alcătuit din specialități locale.

Nu protestai în fața hotărârii fetei, fiindcă avea dreptate, respiram greu și cuvintele îmi ieșeau anevoios din gâtlej. M-am ridicat susținut de pilot și de profesor și m-am așezat pe un fotoliu din duneta șalupei. Hapi se apropie de mine cu o tavă încărcată, pe care mi-o puse pe genunchi, exclamând:

— Domnule doctor, veți avea ocazia să serviți ouă bătute de muruk, friptură de gouria cu garnitură de kunga.

— Ce naiba tot îndrugi? tradu-ne, Hapi! M-am săturat de papuași și toate numirile lor! se înfurie Kid.

— Așa se spune pe limba mea, răspunse Hapi, de loc supărat de izbucnirea pilotului. Muruk-ul înseamnă casoar, gouria este un fel de curcan, iar kunga o plantă care crește pe malul râurilor.

— Țin să-ți atrag atenția, domnule doctor, că un ou de casoar echivalează cu douăsprezece ouă de găină, spuse zâmbind Muriel.

— Atunci, mai bine malaiezianul te cumpăra oferind ouă în loc de topoare! glumii eu.

— Ehei, interveni Dean, habar n-ai tu. Un topor din partea centrală estică a Noii Guinee – mai ales dacă este fabricat din roci vulcanice – reprezintă o măsură recunoscută a valorii! Poți să cumperi cu aceste „topoare ceremoniale”, porci, alimente, luntre, vraci și chiar neveste…

— N-am aflat ce s-a mai făcut cu malaiezianul. Lămuriți-mă și pe mine de ce ați spus că întâlnirea cu domnul Wallace nu se datorește unui fapt întâmplător? întrebai eu, arzând de nerăbdare.

— Nu știu – continuă Dean – dacă ai avut timp să auzi o bubuitură în momentul în care era gata să fim prinși. Ea a fost pricinuită de un glonț plecat din pușca unuia dintre soldați, care a nimerit o mină neexplodată, uitată din timpul războiului cu japonezii. Aproape să nu-ți vină să crezi că malaiezianul a fost sfârtecat de schijele ei! Papuașii au luat-o la fugă; pe unii i-au prins soldații, alții s-au făcut nevăzuți. Cât despre cealaltă întrebare, la ea îți va răspunde domnul Wallace în persoană.

În timp ce profesorul povestea, ofițerul scoase din buzunarul de la piept un obiect mic. Recunoscui cu mirare cutiuța nichelată de metal pe care o văzusem la Yessimbit în mâna papuașului ce părăsise în goană coliba lui Sparding, îndreptându-se spre pădure. Wallace o desfăcu apăsând pe un resort și-mi întinse o mică hârtie împăturită. Am desfăcut-o nerăbdător. Conținea, zgâriate cu o peniță veche, următoarele cuvinte: „Tomy, bomba și-a făcut datoria, dar Muriel e în viață. Pe ceilalți am să-i lichidez la Mont-Huriba. Pe fată o voi mai păstra un timp. Sparding.”

— Domnule Marcu, începu ofițerul, pe data de 13 octombrie, în mijlocul Sepik-ului, în apropiere de Angorum, a fost zărită o barcă cu motor care părea că nu are mecanic. Când ne-am apropiat, în ea zăcea un papuaș decapitat, iar în fundul bărcii am găsit această cutiuță. Deschizând-o și aflându-i cuprinsul, ne-am dat seama că este vorba de pasagerii avionului prăbușit cu o săptămână înainte, din motive necunoscute, deasupra lanțului central. Cunoșteam faima tristă a localității Mont-Huriba și am plecat îndată cu un detașament de soldați către punctul acela. Acolo, le-am luat-o înainte celor ce vă așteptau. Dintre ei mi-au scăpat doar câțiva, împreună cu malaiezianul. Atunci mi-am împărțit detașamentul în două. O parte am trimis-o la Yessimbit, unde, din gura unui prizonier, am aflat că se ascunde Sparding, un individ ale cărui semnalmente corespund întru totul cu acelea ale unui bandit pe care avem toate motivele să-l prindem viu. Eu, cu cealaltă jumătate a detașamentului, am căutat să vă ajung și să vă salvez de urmăritori. Cu puțin înainte

de a vă scăpa, patrula de legătură mi-a raportat că Sparding a fost prins în vizuina de la Yessimbit.

— Unde se află acum banditul? Nu credeți că ar fi cazul să avem și noi o întrevedere cu el? întrebai eu.

— Fără îndoială, domnule doctor. M-am gândit la aceasta și am dat dispoziție detașamentului să ne aștepte cu Sparding la Angorum.

— Pentru mine mai multe lucruri sunt clare acum, izbucni Kid. În primul rând îmi explic de ce a explodat motorul, și în al doilea m-am convins că zgomotul, pe care mi s-a părut că-l aud înainte de a intra în coliba unde amabilul Sparding ne găzduia, era într-adevăr al unei bărci cu motor; ... și canalia afirma că motorul este defect!

— Dar ia stai, bătrâne, spuse Dean, ce vorbești prostii? Avionul nu a explodat, tu ai spus singur că s-a blocat motorul.

— Da, domnule profesor, dar „bomba” din scrisoarea lui Sparding trebuie înțeleasă în sensul unui mecanism complicat care a provocat blocarea vreunui contact... cam tot explozie vine asta…

— Domnule Wallace, cine este acest Tomy, căruia îi este adresată scrisoarea? îl întrebai eu.

— Chiar, cine este Tomy care se interesează într-atât de soarta mea? se întrebă și Muriel.

— Din păcate, la Angorum sau la Marienberg nu am putut să aflu cine este individul. Pare a fi o poreclă.

• CAPITOLUL VI •

16 octombrie... Trecusem de confluența Karawery-ului cu Kurasumaery, pătrunzând în apele Sepik-ului. Acum navigam pe cel mai mare fluviu al Noii Guinee și priveam sprijiniți de balustrada dunetei desfășurarea primelor sate pacificate care se zăreau de când ne găseam prin aceste locuri.

— Iată Tananbum! Nu mai avem mult până la Angorum, unde vom debarca, ne anunță Wallace.

— Sepik-ul mijlociu! murmură Dean.

— De aici începe? îl întrebai.

— Nu, aici se termină. Sepik-ul de jos începe de la estuar și până la satul Tananbum. Are 180 km lungime. De aici, în amonte, pe o distanță de aproape 300 km, curge cel mijlociu. Restul până la 580 km reprezintă Sepik-ul de sus.

— Clasificarea este a dumitale, profesore? glumi Kid.

— Ei, a mea!? Această clasificare aparține germanului Otto Resche. A făcut-o în anul 1908, cu ocazia unei expediții științifice patronată de Institutul Geografic din Hamburg.

— Acum mai este valabilă?

— Desigur. Este cunoscută și de diferitele triburi.

La amiază am ajuns la Angorum și peste puțin timp ne aflam în clădirea garnizoanei. De cum pătrunserăm în birou, văzurăm în fața noastră silueta masivă a lui Sparding. Wallace deschise ancheta.

— Individul acesta, spuse el, ne-a dat multă bătaie de cap. Îl urmărim de zece ani. Am să vă povestesc numai câteva din fărădelegile lui, ca să vă dați seama cu cine avem de-a face.

— Inutil, căpitane, îl întrerupse Sparding cu impertinență. Domnilor, se adresă el către noi, vă propun o afacere!

— Mizerabilule! scrâșni Kid, gata să se repeadă.

— Ușor, pilotule, încercă să glumească Sparding. Domnișoară Dupont îți aduci aminte de persoana mea?

— Da, răspunse Muriel calmă, îmi amintesc. Ești „vărul” domnului Fenimore, cu care ai venit în vizită odată la ferma noastră din Australia, de lângă Dubbo. Eram fetiță pe atunci.

Ramaserăm uimiți; priveam cu admirație pe Muriel. Fata dovedea multă stăpânire de sine și mândrie în aceste clipe ce răscoleau amintiri dureroase pentru ea.

— Exact, spuse Sparding. Soarta mi-a întors planurile pe dos. Vă felicit că ați scăpat surprizei ce vi-o pregătisem. Acum mă aflu la dispoziția dumneavoastră și știu bine ce mă așteaptă. Repet, însă, vă propun un târg.

— Nu încheiem târguri cu oameni de teapa dumitale! exclamă scârbit Wallace.

— Păcat, sunt lucruri care vă privesc direct, domnișoară Dupont. Lucruri pe care le voi duce cu mine în mormânt. Dacă îmi garantați viața, destăinuirea lor v-ar aduce avantaje pe care nici nu le bănuiți.

— Să încercăm, răspunse căpitanul în silă, după ce schimbă o privire fugară cu Muriel.

Sparding întinse mâinile spre unul din soldații care stăteau în spatele lui. Cătușele de la mâinile ticălosului fură desfăcute. Atunci Sparding ridică piciorul și își deșurubă tocul cizmei, de unde ieși la iveală un cartuș gol. Din el scoase o hârtioară răsucită, pe care o desfășură în fața noastră.

— Domnilor, începu Sparding, în iulie 1954, doi ocnași au evadat din închisoarea de pe insula Norfolk…

— Cunoaștem, îl întrerupse Wallace. Numărul 1273, numit John Redstone alias Mister Sparding, și nr. 1148 numit Metagart, individ pe care n-am reușit să-l identificăm și să-l prindem până acum. Este cumva aceeași persoana cu Tomy, cel căruia îi adresaseși scrisoarea aceea de la Yessimbit?

— Am să vă răspund mai târziu, rosti Sparding după un moment de tăcere. Să revenim însă la ceea ce ne interesează acum. Puțin timp după evadare, Tagart a intrat în serviciul inginerului Dupont. Acesta tocmai descoperise niște filoane de aur în vecinătatea munților Hagen. Fiindcă aveam mare nevoie de bani, am hotărât să luăm sub exploatarea noastră filoanele. Trebuia însă suprimat proprietarul. La un timp după ce, profitând de încrederea pe care i-o acorda Dupont, Metagart a sustras harta regiunii, inginerul „s-a îmbolnăvit” și s-a stins treptat. Tagart a plecat apoi din Markham și eu am început să explorez zona hașurată din planul hărții. Am prevăzut eventualitatea unei copii a hărții, deci a unei concurențe din partea moștenitoarei lui Dupont. De acea am hotărât ca să

dispari și dumneata, domnișoară. O telegramă fictivă din Djakarta te chema în Indonezia. La aeroportul din Camberra, un om al nostru trebuia să te urmărească secundă cu secundă și să strecoare în aparat o mașină infernală. Când v-ați urcat în avion, aveați în valiza dumneavoastră o asemenea „jucărie”.

— Jucăria era o bombă cu ceas, deci? întrebă Kid.

— Da, fatalitatea sau șansa – depinde pentru cine – a făcut ca după o oră și 59 de minute, din cauze independente de noi, motorul să se blocheze iar aeronava să se prăbușească deasupra lanțului central. Complicele nostru din Camberra, când a sesizat că intenționați să vă îmbarcați în avionul auxiliar a pătruns în camera dumitale din hotel și a pus în funcțiune ceasul bombei. Peste două ore trebuia să vă volatilizați în noapte.

— De aceea cereai dumneata la Yessimbit să-ți spunem orele precise ale decolării și ale prăbușirii?

— Ai dreptate, pilotule.

— Îmi pare rău, domnule Sparding, rânji Kid. Dacă explozia trebuia să se producă peste două ore, află că, din păcate pentru dumneata, două ore s-au împlinit exact la un minut după prăbușire.

— Într-adevăr, spuse Sparding, mușcându-și buza până la sânge. Am fost foarte surprins când v-am întâlnit. Muriel nu m-a recunoscut. V-am îndrugat o poveste despre prezența mea în satul kambrimanilor pentru ca să câștig timp până să mă hotărăsc ce să fac cu voi. Spre a nu avea neplăceri, m-am gândit că este mai bine să vă lichidez departe de Yessimbit și am trimis un papuaș să-l înștiințez pe Tomy de cele întâmplate.

— Deci, Tomy se află undeva pe Sepik-ul de jos? îl întrebă iute Wallace. Unde anume, răspunde? El este Metagart, nu?!

— N-am spus asta, răspunse zâmbind Sparding.

— Bine, canalie! zbieră ofițerul, ai să spui tu odată și odată. Dar de numele omului vostru din Camberra îți amintești?

— Poftim, mi-e egal. Miki Sanders! Dar acum, după ce v-am cedat și harta, sper că nu mă trimiteți în fața plutonului de execuție; împachetați-mă din nou cu destinația Norfolk. Am mare noroc la evadări, zâmbi Sparding cu cinism.

— De ajuns pentru astăzi. Luați-l! Domnișoară Dupont harta vă aparține.

Cât a mai durat întrevederea lui Wallace cu ofițerii postului de control, noi am hoinărit prin așezarea papuașilor din Angorum.

Am avut chiar șansa de a asista la un „sing-sing”. Acesta este numele general al oricărei sărbători a unei comunități de papuași. Angorum se află pacificat de mai bine de douăzeci de ani. Vânătoarea de capete era interzisă și pedepsită. Se mai practica rar și pe ascuns în ascunzișurile întunecoase ale pădurii. Rămăseseră însă manifestările artistice și religioase legate de acest ritual.

Ne aflam la marginea unei poieni mărginite de colibele indigenilor.

Luminișul răsuna de zarva unor pregătiri intense. Hapi, care ne ținea loc de ghid, îi explica lui Dean că va avea loc „sărbătoarea circumciziei”, adică „Baloum”-ul.

— După ce cunoști? îl întrebă profesorul.

— Văd că au venit mulți invitați ai triburilor vecine. Uite și pe interpreți și pe organizatori: sunt copii de schimb între triburi.

— Cum adică „copii de schimb”?

— Li se spune așa pentru că aceștia stau acasă numai în perioada unor scurte concedii. În timpul războaielor, ei erau considerați persoane sacre. Acum servesc ca tâlmaci și „comercianți”.

În jurul poienii, bărbații și tinerii războinici stăteau în picioare. Ei aveau armuri de nuiele în jurul toracelui și purtau toate „bijuteriile lor de familie”: pe frunte banderole din dinți de câine, pe gât coliere din dinți de mistreți, pe mâini brățări împletite, în jurul șalelor centuri din mănunchiuri de fibre și plase tricotate, împodobite cu pietricele regulate sau brodate cu nenumărați dinți de câine și cangur. Tinerii, cărora urma să li se facă operația circumciziei, formau un cerc împrejurul bărbaților; ei aveau fața mânjită cu alb, negru și roșu. Nasul le era gătit cu mici bețișoare de os ce le traversau aripioarele și septumul. Kid, căzut chiar în admirația pitorescului lor, bombăni:

— De unde naiba obțin ei varietatea asta de culori?

— Nu-i greu, răspunse papuașul; negrul îl fac din rășină de bambus pe care o amestecă cu funingine; albul îl împrumută din blocurile de cretă calcaroasă; iar roșul îi iau de la fructele arborilor.

— Uită-te la ei cum mai țopăie…

— Se pare că viitoarei generații de războinici îi este foarte plăcută această ceremonie, observă Muriel.

— Bineînțeles! După o perioadă de adevărat chin, au prima ocazie să fie mai liniștiți. Două luni au fost închiși în casa Tambaran unde au fost aspru tratați. Un vraci le-a făcut în piele incizii profunde. Uite ce de cicatrice le acoperă bustul! Și nu trebuie ca aceste răni să se refacă prea repede, fiindcă tocmai umflarea cărnurilor dă acestor tatuaje un aspect „artistic”.

— Pe cât de veseli sunt băieții, pe atât de mohorâte sunt femeile, remarcă pilotul.

— Sunt obosite, replică Dean în locul lui Hapi; au muncit cu râvnă la nenumăratele preparative ale acestei sărbători și nici măcar nu se vor putea bucura de rodul trudei lor.

Zării multe femei îmbrăcate în sumare fuste de ierburi, alergând încolo și încoace; toate foarte urâte și îmbătrânite. Singurele lor podoabe erau bucățile de bambus care le atârnau pe sâni. Unele cărau coșuri cu fructe de sago, cu trestie de zahăr, sau alte legume pe care le depuneau în stive la marginea poienii; altele aduceau porci domestici și câini legați de scurte funii. Toate femeile însă păstrau mare grijă să nu calce în mijlocul cercului format de tinerii războinici.

La un moment dat, am auzit niște fluierături și șuierături.

— Fluierele sacre pentru „Baloum”, șopti Hapi.

Din pădure au apărut câțiva bătrâni. Desigur că erau vracii triburilor, deoarece învârteau în mâini instrumente asemănătoare celor văzute de noi în casa Tambaran din satul părăsit, pe care l-am întâlnit la începutul călătoriei noastre. Femeile se retraseră aproape fugind.

Observându-mi mirarea, prietenul meu, papuașul, completă:

— Fluierele sacre vestesc femeilor care aduc provizii apropierea legendarului „Tambaran”; șuieratul lor are rolul de a le preveni de efectele mortale ale privirii acestuia.

De îndată, bărbații și-au luat lăncile și au început să-și dispute cinstea de a străpunge inimile porcilor și ale câinilor. Strigăte de admirație sau de dezamăgire răsunau din mijlocul diferitelor grupulețe de suporteri, care aproape ignorau prezența noastră.

— Este un fel de concurs, ne explică prietenul nostru, papuașul. Câștigă cel care răpune animalul vărsând cât mai puțin sânge.

În acest timp, vracii au trecut la inițierea propriu-zisă a tinerilor. Se vedeau venind alți bătrâni care purtau pe brațe un

fel de pălării de formă conică, unse cu var și împodobite cu pene sau cu flori. Mă întorsei întrebător către Hapi.

— Acesta este semnul bărbăției. Tinerii inițiați nu-și mai scot pălăriile de pe cap decât la prima luptă. Sunt obligați să doarmă cu ele tot timpul.

— Cum se poate să doarmă cu ele!? se miră Muriel. Cred că pălăriile se strică în timpul somnului.

— Bieții tineri! suspină Hapi, ei dorm cu capul așezat pe un fel de scăunel special, prevăzut cu o scobitură pentru gât. De altfel ați mai văzut și în altă parte asemenea scaune.

— Mi se pare că după înmânarea pălăriilor începe adevărata sărbătoare, zise profesorul. Se cântă și se dansează în mod sălbatic, până la epuizare. Când se termină tot ce este de mâncare, se sfârșește și sărbătoarea, iar ciclul războaielor reîncepe. Aici, la Angorum nu, dar în zonele interzise…

— Nu, domnule Dean, îl întrerupse papuașul. Până când să se desfășoare petrecerile mai rămâne „Ipaia”.

— De aceasta n-am mai auzit! Ce este?

— Uite, vedeți acele măști înspăimântător de hidoase și de fioroase care în sunetele îndepărtate ale unui tam-tam nevăzut ies acum din pădure?

— Da, le văd.

— Ei bine, ele sunt sufletele celor morți care trăiesc retrase în întunericul pădurii. Măștile reprezintă pe strămoșii decedați care până la ivirea zorilor pot dansa pentru ultima dată împreună cu cei vii; dar la apariția primelor raze de soare, ei trebuie să dispară pentru totdeauna. Mai înainte însă de a dispare, „strămoșii” vor asculta jurământul tinerei generații de războinici, care îi vor asigura că moartea lor va fi răzbunată. Iar rarele capete retezate care mai sunt și acum, chiar sub nasul australienilor, ascunse cu grijă prin ungherele colibelor, trebuiesc puse pe seama acestui jurământ.

Până la începerea ospățului, ne-am întreținut cu câțiva papuași spectatori, Hapi ținând loc de traducător. Cu acest prilej am constatat completa lor ignoranță în legătură cu tot ce se petrece la 30 mile în amonte, la Japandei sau la 30 mile în aval la Tunbungam. Pentru ei regiunile din jurul Sepik-ului mijlociu sunt considerate „Țara namuki”, adică țara necunoscută.

Dar adevărata sărbătoare nu am mai avut timp s-o urmărim. Wallace terminase consfătuirea cu ofițerii postului de control al

regiunii și părea grăbit să se întoarcă la Marienberg. Am părăsit Angorum și ne-am continuat drumul pe Sepik.

Peisajul se schimbase destul de vizibil. Albia se lărgise și între malurile ei împădurite era acum o distanță de aproape o milă. Aceste maluri reprezentau limita creșterii apelor din anotimpul ploios când șuvoaiele dezlănțuite se scurg într-un pasaj rectiliniu către ocean. După sezonul ploilor, curentul se calmează și abandonează pe margine o fâșie noroioasă care posedă o prodigioasă varietate de vegetație; se pot întâlni sago, bananieri și cocotieri. Iar în palisada strâns formată de ei strălucesc florile albe și roșii ale hibiscușilor și cele colorate în diferite feluri ale frumoaselor orhidee. De pretutindeni se auzeau țipetele numeroșilor papagali.

Pe înserate vom ajunge la Marienberg. Printre trunchiurile de cocotieri se zăresc clădirile unui adevărat orășel.

— Înainte a fost aci o mânăstire, ne arată Wallace niște ziduri cenușii. Este printre primele misiuni ale colonizatorilor, preciză el. Au mai rămas capela și decovilul care transportă trunchiuri de la fabrica de cherestea din pădure. Au mai rămas și obiceiurile; vă veți convinge mâine, mai aveți timp – cursele regulate pentru Holandia sau Port Moresby sunt din două în două zile.

Intrarăm în Marienberg și pentru prima dată, după aproape două săptămâni, dormii într-un pat adevărat…

•

18 octombrie… Dimineața, împreună cu prietenii mei, am luat pentru ultima dată contact cu Noua Guinee. Rătăceam prin așezarea papuașilor de la marginea Marienberg-ului propriu-zis. M-am convins că și astăzi, după patru secole și jumătate de când Francisco d’Abren a zărit pentru prima dată insula în anul 1511, din tot ce ne-a fost relatat de Louis Vas de Torres, Schauten, William Dampier, Cook, Bougainville, La Pérouse, d’Entrecasteaux și Dumont d’Urville, nimic nu s-a schimbat în ocupația și tradiția băștinașilor. Tot ce în altă parte ar fi socotit drept superstiție, aci nu supără pe nimeni. Se păstrează aceleași ritualuri, aceleași podoabe, ornamentații sau manifestări artistice; numai vânătoarea de capete a fost uitată… Aici… Dar mai sus, la câteva sute de kilometri?

În Marienberg civilizația și-a pus amprentele și alături de colibele papuașilor decorate cu omoplați de porc dispuși în

evantai și înnegriți de fum se văd clădirile moderne. În acest orășel există poștă, spital, biserică, dar o parte din populație recurge tot la tobe, vraci, ipaie sau totemuri.

Așteptând să se scurgă și cele câteva ore care mai rămăseseră până la plecarea avionului ce făcea cursa Marienberg – Port Moresby, ne plimbarăm pe faleza micului port. Admirarăm inventivitatea pescarilor papuași. Ei împleteau și reparau plasele de pescuit, care nu erau însă confecționate de oameni, ci împletite peste noapte de niște păianjeni uriași, specifici Noi Guinee. Pescarii leagă cu liane un cadru mare de bambus, pe care apoi îl aduc în junglă și-l atârnă de pomii vizitați de acești păianjeni care se hrănesc cu păsări de mărimea porumbeilor. Dimineața, aduc din pădure plasele gata fabricate; asemenea plase susțin ușor până la 3-4 kg de pește.

Între timp, pe țărm se stârni mișcare. O șalupă își făcu apariția îndreptându-se cu toată viteza spre noi. Era unul din vasele guvernământului care ținea legătura cu postul aflat într-unul din recentele sate pacificate din zona interzisă. Din șalupă săriră câțiva soldați. Ajutați de băștinașii de pe țărm, ei depuseră pe debarcader trei războinici indigeni, vopsiți cu negru pe față și imobilizați în strânse frânghii de liane. Explicația domnului Wallace, care ne însoțea pretutindeni de când ne aflam la Marienberg, ne adeveri ceea ce înclinam să bănuim:

— Sunt șefii unor triburi de vânători de capete, care au fost aduși aci spre a fi judecați.

— Ce se va întâmpla cu ei? întrebă Muriel.

— Vor fi trimiși îndărăt în satul lor unde vor fi spânzurați drept pildă pentru alți amatori de cranii umane. Credeți-mă, acesta este singurul mijloc eficace pentru a zdruncina tradiția papuașilor din regiunile necontrolate și a-i determina să renunțe la obiceiul de a vâna capete.

— Domnule Wallace, îl întrebai pe ofițer, soarta a făcut ca în câteva zile să avem de-a face cu multe triburi de vânători de capete. Am observat că îmbrăcămintea, podoabele și obiceiurile diferă de la unul la altul. Un singur lucru este absolut comun: toți își mânjesc fața în negru. Are aceasta vreo semnificație?

— Ați ghicit, domnule Marcu. În special kambrimanii, la care se pare că vânătoarea de capete a fost din timpurile cele mai vechi ocupația favorită, uzează de acest lucru. Folclorul lor este

impregnat de acest gust crud. Să vă povestesc o originală legendă care dăinuie aci și o să înțelegeți.

„... Era de mult, când acolo unde locuiesc acum kambrimanii, trăia un om, Burugoyomoto, împreună cu nevasta sa, numită Yam, cu micul lor copil Enaja, cu sora lui Yam, anume Kamba. Cele două surori se iubeau, dar se distrau adesea tachinându-se. Într-o zi, Kamba i-a spus lui Yam:

— Du-te să cauți sak-sak, este rândul tău, eu rămân acasă ca să am grijă de copil.

Yam a făcut pregătirile de drum, a dat să sugă copilului și l-a băgat într-o oală mare, gândind că astfel nu poate să se miște, nici să i se-ntâmple vreun rău. Când sora sa a plecat, Kamba și-a scos nepoțelul care plângea din oală. Ea auzise cândva spunându-se că cel mai bun mijloc pentru dezvoltarea copiilor este să scuipi pe corpul lor betel. Într-adevăr, după ce a făcut aceasta, Enaja s-a mărit văzând cu ochii. S-a sculat, a început să meargă și apoi să alerge. Dar când mama a revenit, l-a recunoscut de îndată. Enaja a început viața sa de tânăr și și-a fabricat singur lănci, săgeți și securi. Odată, el a omorât un casoar, apoi și-a mânjit figura cu funingine, s-a dus la mama sa și-a întrebat-o:

— Mamă, această pictură îmi stă bine?

— Nu, tu ești urât, a răspuns Yam.

Altă dată, el a străpuns cu lancea un porc; și-a înnegrit iarăși figura:

— Mamă, sunt frumos?

— Nu, ești urât!

Într-o zi Enaja crestă o toba dintr-un trunchi de copac. Arborele era foarte tare, iar uneltele de piatră tăiau greu. Munca înainta încet. Enaja măsură cu brațele profunzimea găurilor pe care avea să le facă. Tatăl său îl privea.

— Am lucrat bine? îl întrebă Enaja; măsoară și tu.

Tatăl a deschis brațele aplecându-se; atunci Enaja i-a dat lovitura de grație cu un topor. Apoi i-a tăiat capul, iar corpul i l-a aruncat într-un mărăciniș. Și-a mânjit din nou fața cu funingine și s-a înfățișat înaintea mamei sale, care când îl zări exclamă:

— O, copilul meu, cât ești de frumos! Această pictură neagră îți stă foarte bine.

Într-o zi a început să plouă foarte tare; râul s-a revărsat, iar Enaja, împreună cu cele două femei, s-au refugiat între ramurile

înalte ale unui „yaembwas”, un arbore de fier. Arborele a crescut foarte repede, vârful atingând norii. Atunci cei trei s-au instalat pe un nor. Deodată arborele s-a uscat și Yam, Kamba și Enaja n-au mai putut să coboare pe pământ și au rămas acolo sus.

Yam prefera să se odihnească. Ea a devenit Yagos, adică Luna. Kamba a devenit Evas, adică zorile, iar Enaja a devenit Soarele. Din acea epocă toți trei, succedându-se unul după altul, fac munca cerului. Din Enaja a descins primul Kambriman, numit Yambimarimo; de aceea kambrimanii au dreptul să-și revendice proprietatea soarelui, a lunii, a zorilor și a ploii. Și de atunci ei vânează capete și-și mânjesc fața cu funingine, urmând exemplul lui Enaja.

— Da, foarte interesant. Nu cunoșteam această legendă, spuse Dean încântat.

— Domnule comandant! se auzi strigătul unui băștinaș care alerga pe debarcader, căutându-l pe Wallace. Domnule comandant, a sosit domnul Young!

— Minunat, cheamă-l încoace să-i ia în primire.

Întorcându-se spre noi, ofițerul adăugă:

— Young este funcționarul care se ocupă de această problemă. Încă nu am lucrat cu el fiindcă îl înlocuiește de curând pe cel vechi care a murit într-o încăierare. Pare un tip cu experiență. N-am reușit să-l cunosc prea bine; cu câteva zile în urmă, înainte ca eu să plec în căutarea dumneavoastră, Young mi-a cerut o permisie pentru Australia, motivată de interese personale. Dar uite-l că apare.

Văzurăm apropiindu-se de noi, cu pași sprinteni, în ciuda vârstei ce părea s-o aibă, un individ îmbrăcat în niște veșminte civile. Pe capul lui lunguieț cele câteva fire de păr care mai rămăseseră erau cu desăvârșire albe.

Nu aș fi putut să-mi închipui că această întâlnire va fi izvorul unor întâmplări neprevăzute și dureroase pentru noi. În momentul în care Young ajunsese la aproape douăzeci de metri distanță, auzirăm două exclamații: prima de surprindere, a doua de mânie.

— Domnul Fenimore aici? De necrezut! strigă Muriel.

— Tomy, izbucni Hapi cuprins de furie.

Acel care se numea Tomy-Fenimore-Young se oprise ca lovit de trăsnet. El se uită lung la noi, apoi se întoarse cu o iuțeală

uimitoare și o luă la fugă spre sat. Dar prietenul nostru papuaș nu-l lăsă să se îndepărteze. Hapi îl ajunse din câteva salturi și îi sări în spate; amândoi se rostogoliră pe pământ. Ne repezirăm spre cele două ființe care se luptau cu înverșunare. Young, cu umerii lipiți de nisip, se zbătea cu furie, încercând zadarnic să desclești mâinile lui Hapi care-i prinseseră gâtul ca într-o menghină. Fără să izbutească aceasta, își azvârli totuși piciorul în abdomenul papuașului care căzu alături. Young încercă să se ridice, dar Hapi se aruncă din nou asupra lui. Sub săgețile de foc ale soarelui torid străluci pentru o fracțiune de secundă lama unui cuțit.

La locul ciocnirii, Young zăcea întins pe spate cu picioarele răschirate. Răsufla sacadat, iar fiecare respirație îi scotea din rana de lângă umărul stâng valuri de sânge. Îl înșfăcarăm pe Hapi care continua să se agite. Eu îngenuncheai lângă Young și îi sfâșiai cămașa. Intenționam să-i examinez rana, dar nu apucai să mai fac vreo mișcare. În acel moment, răsună un foc de revolver care aproape mă asurzi. Se trăsese de la mai puțin de o palmă distanță de urechea mea. Înainte de a mă lămuri, un al doilea glonț plecă din același loc. De după ceafa mea, în mâna întinsă a lui Young, tremura un mic pistolet cu prăsele de sidef. Cu o singură lovitură, îi aruncai arma. Pleoapele muribundului clipiră repede de câteva ori peste niște ochi negri și răi, care înainte de a se stinge pentru totdeauna, mă priniră cu o expresie plină de ură.

Mă ridicai repede. Muriel, albă ca varul, îl susținea pe Hapi care se clătina cu mâinile apăsate pe pântece.

— Hapi, ce s-a întâmplat? strigai eu.

— În timp ce dumneata te-ai aplecat deasupra lui Young, acesta i-a trimis un glonț în abdomen, răspunse Wallace în locul celui întrebat. Al doilea plumb destinat lui Muriel s-a oprit în cascheta mea.

— Hapi, prietene, vorbește!

— Iertați-mă, master… gemu papuașul… Hapi vă părăsește.

— Este îngrozitor! exclamă Muriel. Ce s-a petrecut? De ce v-ați încăierat?

— Domnilor, eu am lucrat pe Valea Markham în mină… Acolo era un om alb tare bun care s-a purtat frumos cu mine, care mi-a salvat viața… Acest om alb a fost omorât de Tomy.

— Cum îl chema pe acel om? se auzi glasul de nerecunoscut al fetei.

— Tare bun... prieten... spuse papuașul, și aproape îngânând cuvintele, sărmanul Hapi încercă să povestească mai departe. Într-o zi omul alb a venit cu Tomy. După un timp albul cel bun s-a îmbolnăvit și a murit... Tomy a rămas șef... se purta ca o fiară cu noi... Am plecat de acolo... au plecat mulți... Pe drum, un puwa-puwa cu care mă împrietenisem din mină a primit o săgeată în piept. Înainte de a muri, el mi-a mărturisit că are pe suflet un mare păcat...

— Continuă, Hapi! îl îndemnă Wallace.

— Puwa-puwa mi-a spus că, din ordinul lui Tomy, a pus în mâncarea albului cel bun firicele de bambus... Ele se strâng în burtă, omul se îmbolnăvește... nu mai poate mânca și moare... Atunci eu m-am întors în mină să-l caut pe Tomy și să-l omor... Nu l-am găsit acolo, plecase... De atunci îl caut mereu... Acum l-am găsit și pedepsit...

Cu un zâmbet chinuit, Hapi își lăsă capul pe spate. Mi-am dat seama că viața nu va mai întârzia mult în acest trup care aparținea unui om bun și cinstit. Priveam neputincios moartea care se apropia. Deși sunt medic, nu aveam cum să intervin și cum să-l salvez. Deodată Hapi își scutură capul creț și-mi făcu semn. Îmi apropiai urechea de buzele lui.

— Acum... îmi aduc aminte... omul cel bun... ucis de Tomy, se numea... Dupont.

Capul lui Hapi, credinciosul nostru tovarăș de drum care ne dovedise prietenia lui scăpându-ne în atâtea rânduri din primejdie, se prăbușise inert pe mâna mea. Efortul de a vorbi îi grăbise moartea. Un nod mi se puse în gât și ochii mi se umplură de lacrimi. Mă gândii și la Muriel. Asemănarea numelui, a datei și a împrejurărilor descrise de Hapi, nu lăsau nicio îndoială; Dupont, victima lui Tomy, era tatăl fetei. Intenționam să nu-i dezvălui lui Muriel tragica mărturisire, deși eram sigur că ea bănuia adevărul. Rămăsesem cu toții tăcuți. Cele două trupuri fură luate de pe mal...

Moartea lui Hapi ne zguduise adânc. Papuașul a fost înmormântat în cimitirul ostașilor australieni din Marienberg; un loc simplu și modest, înconjurat cu un gard masiv de piatră, la capătul străzii pe care se afla garnizoana orașului.

Ne îndreptarăm mohorâți spre micul aeroport. Comandantul Nat Wallace ne însoțea. Când am trecut prin fața debarcaderului, nu știu de ce am întors capul spre locul unde se curmase în mod neașteptat viața lui Hapi. Pentru a-l conduce pe cel din urmă drum, ne amânaserăm plecarea cu patruzeci și opt de ore.

În avionul trimis de comandorul bazei Koscisko, pentru a lua pe pasagerii aparatului prăbușit deasupra Noii Guinee, în ziua de 5 octombrie 1960, avea loc următorul dialog:

— Adio țară a sticlelor sparte! exclamă Dean.

— De ce îi spui așa? întrebă Muriel.

— Uitați-vă și voi în jos.

Într-adevăr, sub fereastra mică a avionului, piscurile ascuțite și inaccesibile sau stâncile sălbatice și prăpăstioase ale Lanțului Central semănau cu un mare morman de sticle sparte.

Aceasta a fost ultima explicație despre pământul în care ne aruncase neprevăzutul unei întâmplări, oferită ce-i drept în condiții mai plăcute, de către eruditul profesor Dean De Broeck.

20 octombrie 1960